

AEU-2

**KALAALLISUT ALLATTARIARSORNEQ /
GRØNLANDSK SKRIFTLIG FREMSTILLING DECEMBER 2016**

Piffissami nal. ak./Tidspunkt.:

Eqimattani oqaloqatigiinneq / Samtalerunde kl. 9.00-9.30

Kisimiilluni allaaserisaqarneq / Individuel besvarelse 9.45-12.00

Ulloq misilitsiffik/Dato:

Tallimangorneq / fredag den 16. december 2016

Ikiuutitut atorneqarsinnaasut / Hjælpemidler:

Taaguusersuutit

Oqaatsit

Ordbogen/Oqaasersiuut

Oqaasersiorfik

Qarasaasiaq internetimut atanngitsoq / PC uden internet

Misilitsinnerup sivilissusaa / Varighed:

Akunnerit pingasut / 3 timer

Atuartup aqqa / Elevens navn:

Cpr-nr. :

Majoriaq:

Nakkutilliisup atsiornera / Prøvevagtens navn:

Piffissaq tunniussiffik / Tidspunkt for aflevering:

ALLAASERISASSAT IMARISAANUT UJARLIUT

Allaaserisassani toqqagassaq 1

"Aalajangerinnerinnaavoq"	3-4
Suliassaq 2: Ilanngutassiamit "Aalajangerinnerinnaavoq"-mit apeqqutit akikkit	5
Suliassaq 3-1: Isummorsoneq	6
Suliassaq 3-2: Illit ilanngutassiami "Aalajangerinnerinnaavoq"-mi eqqartorneqartut inuunermi aporfiusinnaasunut sunut atorsinnaavigit?	6
Suliassaq 4: Periarfissat	7

Allaaserisassani toqqagassaq 2

Toqqagassaq 2-mi suliassaq 1	8-9
Toqqagassaq 2- mi suliassaq 2	10
Toqqagassaq 2-mi suliassaq 3	11
Toqqagassaq 2-mi suliassaq 4	11-12

TOQQAGASSAQ 1

- Suliassaq 1: Ilanngutassiaq "Aalajangernerinnaavoq" atuaruk.

"AALAJANGERNERINNAVOQ"

Rappertartuq erinarsortartorlu 40-nik ukiulik Peter Tuusi Motzfeldt ukiorpasuarni pujortartartuusimasooqaasinnguup qulaani allaq-qasup pujortarunnaarsippaa. Oqaluttuaa uani atuaruk.

Ukioq nutaaq aallartikkaangat, inuuneq nutaanngorlugu aamma aallartikkusunneqartarpoq. Peter Tuusi Motzfeldt ukiut 15-it missaanni pujortartartuuvoq. Ukiorli tupinnartumik pisoqarpoq, inuuneranut nutaanngortitsisumik. Peter T. Motzfeldt Kunngip (Frederik Kristensen) nuuteeraliaani erinarsorluni immiusseqataavoq, oktobarimilu 2012-iugaa tusarnaartitseqataanermi kingorna oqaasinnguaq inuuneranik allanngortitsivoq.

- Oktobari naajartulersoq Katuami Kunngip nuuteeraliaa tusarnaartitsissutigereerlugu biilerlunga Kunngi angerlaal-lugu oqaluttuuppara pujortarunnaarusuttaraluarninnik. Saammareerluni akivaanga: "Piitaaq, aalajangernerinnaavoq". Tassani assut eqqarsaallatsippaanga. Soorunami ingerlaanaq pujortarunnaangilanga, siornatigummi eqqarsaatigi-sareerlugu piareersarlunga aallativippunga, Peter oqaluttuarpoq.

Ullaat ilaanni Peter iterami pujortarunnaarnissaminut piareersimavoq.

- Ullaakkut iteriallarama Kunngip oqaasinngua niaqqunni tusaqqoorlugu. "Piitaaq, aalangerinnaavoq". Tassanili pujor-taqqinngilanga. Oqaasinnguup taassuma pujortarusussuseerutsimmanga tupigusoqaanga. Siornatigummi pujortarun-naarniaraluaangama utoqqatsissutissarpasuit atortarsimagaluarpakka iluaqutaanngitsumik, Peter oqarpoq.

Aamma oqaluttuarpoq, timiminut tupa peqqinnanngimmat pujortarunnaarusulluni eqqarsalersimalluni. Siornatigummi ima pujortartigisimavoq, allaat tupat 20-t tungaannut ullormut pujortartarsimagaluarlugit.

- Pujortartarunnaarnikukujuit naapittakkama oqaluttuuttarpaannga, pujortaguttarneq ukiuni marlunni sivissuseq-riaannaasoq, tamannalu paasinarpoq. Timerpummi sungiussiasuararsuuvoq, taamaattumik piumasai peqqinnanngitsut eqqarsaatikkut inittortinnaveersaarnissaat anguniartuartariaqarpoq.

Piitalli pujortartarunnaarneq kisiat aaliangiussimanngilaa, tassami peqqinnarnerusumik timini paaralugu inuunini ato-rusulersimavaa.

- Pujortarunnaarnera ilutigalugu nerisakka allanngortippakka, soorlu siornatigut naatitat nerisorsuunngikkaluarpakka, maannali nerisakka naatitanik ilasalernikuuakka. Taassuma saniatigut timersoqqinnerulaarnissara aalajangersimavara, Peter oqarpoq, inoqatinilu allat kaammattorumavai: - Pujortarunnaarninnik uannut aqqut tulluartoq nassaarivara, soo-runami inuttut inissisimaneq nukissaqarnerpullu apeqqutaasarpoq. Taamaattumik aalajangernissamut eqqarsaatikkut piareersarnissaq sunniutilerujussuusartoq uanga paasivara.

Eqqarsaatit oqimaappata artornarnerusaaq, oqippatali oqinnerulluni. Tassa inummut sunniutilerujussuusartut. Sungiusarnikkut piviusunngortikkiartuarneqarsinnaavoq. Uannullu oqaasinnguup taassuma "Aalajangernerinnaavoq" inuuner-mi aporfiusinnaasunut allanut atornissaa pissanganartoraa. Peter naggasiivoq, qularnanngitsumik inoqatiminut oqaluttuaa eqqarsalersitsissaaq.

Tigusiffik: ANU UNA nr. 12. feb. 2013

Ateq/Navn: _____ Cpr-nr. _____ Illoqarfik/By: _____

TOQQAGASSAQ 1-IMI SULIASSAQ 1

• Suliassaq 2: Ilanngutassiamit "Aalajangernerinnaavoq"-mit apeqqutit akikkit.

1. Ilanngutassiami "Aalajangernerinnaavoq"-mi oqaluttuartoq naatsunnguamik ilisaritiguk.

2. Piitap ingerlaannaq pujortarunnaanginneranut suna peqquataava?

3. Suut inittortinnaveersaagassatut eqqaaneqarpat?

Ateq/Navn: _____ Cpr-nr. _____ Illoqarfik/By: _____

4. Peter pujortarunnaarnermi kingorna aamma sutigut allannguisimava?

5. Aalajangernissamut suut sunniutilerujussuartut eqqaaneqarpat?

6. Sunaana Piitap pissanganartoqartikkaa?

7. Ilanngutassiaq qanga ilanngutassiarineqarsimava?

Ateq/Navn: _____ Cpr-nr. _____ Illoqarfik/By: _____

TOQQAGASSAQ 1

- Suliassaq 3.1: Isummersoneq.

Pujortartarreq qanoq isumaqarfigiviuk? Isummersuutit tunngavilersussavat.

- Suliassaq 3.2: Illit ilanngutassiami "Aalajangerinnaavoq"-mi eqqartorneqartut inuunermi aporfiusinnaasunut sunut atorsinnaavigit?

TOQQAGASSAQ 1

- Suliassaq 4: Periarfissat.

- Piumassuseq tunniusimaneq alloriaqqinnissamut pingaaruteqarlunnaartunut ilaapput.

1. Nassuiaruk tunniusimaneq qanoq paasinerlugu.
2. Allaaserinnigit piumassutsip tunniusimaneq qanoq atorneqarsinnaanerik.

TOQQAGASSAQ 2

• Suliassaq 1 Allaatigisaq atuaruk.

MALIK BERTHELSEN

Malik Berthelsen 1978-imi inunngorpoq – Cafèmik pølseerniarfimmik pizzarniarfimmik, taxanik marlunnik piginnittuusimavoq Thailandimiullu neriniartarfiannik ataatsimik piginneqataasimalluni. Kioskimik pequtaarniarfimmik pinngortitap tunniussinnaasanik pisiniarfimmik aamma pizzarniarfimmik siusinerusukkut piginnittuuvoq.

– Inuusukkaluqaalunga imaassinnaavoq angusaqarluarsimasunga. Inuusuttorpassuit sinnattorisartagaat uanga inuunerinnguatsiarpara. Ataasiinnarmik peqqissimissuteqarpunga: tassa namminersortutut inuuniuteqarnissara sammivalaarsimagakku ilinniagaqarsimanginnera peqqissimissutigisarpara. Ilinniartuorsimasut akornanniileraangama sianiitsutut imminut misigisarpunga, Malik Berthelsen oqarpoq.

Aanakkumini peroriartorpoq

Malik Berthelsen Nuummi inunngorpoq Sisimiunili peroriartorluni. Nukaqarpoq meeraaninilu tamaat aanakkumini najugaqarluni. Aanakkui toqkkut qimagutereerput taakkualu inuit ataqqinerpaasamisut eqqaamavai.

– Massakut inuunera taakkunanga toqqavilerneqarpoq. Inoqatikka ataqqissagikka aningaasarsiakkalu isumatusaartumik atussagikka oqaluuttaarpaannga, Malik oqaluttuarpoq.

Malik meeqqerivimmiissimangilaq aatani umiarsualivimmi ilagiuartarsimavaa arfinilinnik ukioqarluni atualernissi tikillugu. Aataa aalisartuuvoq Sisimiunilu kommunalbestyrelsemi naalackersuinermik suliaqartutut qinersivimmi ataatsimi ilaasortaasimalluni.

Maliup naalackersuinermik soqutigisaqarnera aqqaneq-marlunnik ukioqartoq aallartippoq.

– Inatsisartunut kommunimullu qinersinerit soqutigalugit malinnaavigisimavakka. Unnuarsuarmullu inernerit malinnaavigisarlugit, naak aanama innaqqusaraluaanga, Malik oqaluttuarpoq.

Inuusuttuaraalluni aviisit malinnaavigilluartaipai kingusinersukkullu akuliuttalerpoq illoqarfiup aviisiini Sivdleq aamma Sermitsiami atuartaatut allagaannik allattarnermigut.

20-t missaanni ukioqarluni Siumup ilinniartitaanermik inuutissasionermillu politikii soqutigilerpai partiimullu ilaasortanngorluni.

Malik Berthelsen timersornerup silarsuaani aamma ilisimaneqarluarpoq, isikkamik assammillu arsaattartuuvoq.

Assammik arsarneq arpannerup saniatigut ullumikkut kisiat timersuutigisarpaa.

Camilla Jensen inooqatigaa, taanna assammik arsartuunini pillugu ilisarsimaneqarpoq marluullutillu paneqarput meerrataaqqissamaarlutillu.

Peqqissimivoq

20-nik ukioqarluni Sisimiuni kioskimik asiulersumik Malik attartornissaminut periarfissinneqarpoq. Taamani 3,6-eqarnerata nalaani kioski unnuakkut aamma ammasarami pisiniarfeerannguaq taanna ingerlalluarpoq.

– Oqartarpunga kioski ingerlalluarpoq 3,6-innguit pequtugalugit, Malik qungujulalluni taama oqarpoq. Kioski ukioq ataaseq qaangiummat pisiaraa, ingutseriarlugu pinngortittap tunniussinnaasaanik nakorsaasianik nioqquteqarluni pisiniarfimmik ammaalluni.

– Sisimiulli taamaattumik pisiniarfeqarnissamut mikivallaarpoq, paarlaallugulu pizzariamik ammaavunga, taama oqarpoq.

– Amigaateqarnanga inuuvunga. Inuusuttorpassuit sinnattorisartagaat atorlugu inuuvunga. Pisiniarfiuteqarnera sammivallaarsimavara peqqissimisarpunga ilinniagaqarsimanginnera. Pisiniarfinnik ingerlalluartaunik peqarnera soorunami nuannerpoq, taakkuli ilinniagaqarnermik paarlaassinnaavakka. Oqaatsinik ilinniartuurlunga Danmarkimiikkama Århusimiippunga kalaallillu ilinniagaqartut akornanniittarlunga. Taakku akornanniileraangama sianiitsutut nalikinnerusutullu misigisarpunga. Taamaattumik ullut ilaani inuussutissarsiuutigisinnaasannik ilinniagaqassaanga, Malik taama oqarpoq.

Ilaquttat pingaernerpaapput

– Pinga najussallugu pingaaartittorujussuuvara meerartaqqikkuttalu pingaerneruineri allanngorunngilaq. Sulinerinnarmik eqqarsaateqarlunga ataataarusunngilanga. Nunarsuarmi ilaquttakka pingaernerpaapput.

Tigusiffik: AG, 11 juuni 2009, Aminnguaq Dahl Petrusen

TOQQAGASSAQ 2

• Suliassaq 3: Allaatigisami sammisaq pingaartitat aallaavigalugu tunngavilersorlutit isummersuuteqarit.

TOQQAGASSAQ 2

• Suliassaq 4: Illit allaatigisaq aallaavigalugu inuuninni angorusussinnaasatit pilersaarutitillu allaaserikkrit.
